

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623011802
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5623011802.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov Mgr. Anny Mihálikovej a JUDr. Štefana Tomáša, na verejnom zasadnutí konanom 16. apríla 2024 prejednal odvolanie podané obžalovaným A. B. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 14T/18/2023 z 11.12.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 14T/18/2023 z 11.12.2023 bol obžalovaný A. B. uznávaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 27.11.2022 v čase pred 16.30 hod. vošiel v podnapitom stave do predajne Intersport na ul. Zarevúca č. 1 v Ružomberku, kde si zo stojanov na predajnej ploche zobral dámske teplákové nohavice zn. Nike v hodnote 59,99 eur, pánske tričko zn. Quiksilver pieskovej farby v hodnote 19,99 eur, čierne pánske tričko zn. Nike v hodnote 24,99 eur, čierne pánske teplákové nohavice zn. Adidas v hodnote 29,99 eur a dámske outdoorové tričko zn. Salomon svetlohnedej farby v hodnote 24,99 eur, následne s týmto tovarom vošiel

do skúšobnej kabínky predajne a tam z oblečenia strhol bezpečnostné čipy, čím tovar poškodil, potom si všetko toto oblečenie obliekol na seba a v čase o 16.32 hod. s úmyslom tento tovar odcudziť prešiel cez pokladničnú zónu bez zaplatenia, no keď chcel z predajne uniknúť, predavačka C. D., nar. XX.X.XXXX, trvalé bydlisko v E., D. XXX/X, sa ho snažila pred predajňou zadržať, čo sa jej podarilo, avšak obvinený v úmysle ponechať si odcudzený tovar ju dvakrát udrel lakťom do oblasti tváre a brady, čím jej spôsobil povrchové poranenie pery a ústnej dutiny, odreniny, pomliaždenie nosa, vyvrnutie a natiahnutie krčnej chrčtice, pričom tieto zranenia si u nej vyžiadali prvotné lekárske ošetrenie v Ústrednej vojenskej nemocnici SNP Ružomberok – FN, bez obmedzenia obvyklého spôsobu života, odcudzením tovaru obvinený spôsobil škodu spoločnosti Player, s.r.o., so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Kamenné pole 4556/10, IČO: 36 810 797, v celkovej výške 159,95 eur.

Za súdený trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. j), l Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov. Súd podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil vo výroku o treste rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. RK-1T/30/2023 z 31.5.2023, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov nepodmienečne pre prečin podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. c), b) Tr. zák., ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obžalovanému aj povinnosť zaplatiť poškodenému - spoločnosti Player, s.r.o. Liptovský Mikuláš škodu vo výške 159,95 eur.

Proti tomuto rozsudku, proti výroku o treste, podal riadne a včas odvolanie obžalovaný A. B.. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že uložený trest považuje za neprimerane prísny. Poukázal na to, že v súčasnosti je vo výkone trestu prvýkrát. Skutok, zo spáchania ktorého bol uznaný za vinného, spáchal skôr, ako bol odsúdený rozhodnutiami súdov na nepodmienečné tresty odňatia slobody za iné trestné činy. Doteraz uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, ktoré si má vykonať v celkovej výmere 28 mesiacov, splnia všetky svoje funkcie, a preto mu už nie je potrebné výmeru trestu navyšovať. Uviedol tiež, že všetky z trestných činov spáchaných pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody spáchal v dôsledku požitia alkoholu. Dlhodobá abstinencia počas výkonu trestov odňatia slobody v spojení so životnou skúsenosťou, že protispoločenské konanie bude sankcionované aj pozbavením osobnej slobody, dáva dôvodný predpoklad, že v budúcnosti už prehodnotí svoje správanie v pozitívnom smere. Navrhol, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol tak, že upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril prokurátor písomným podaním z 22.2.2024. Uviedol, že rozsudok okresného súdu považuje za správny a zákonný vo všetkých jeho výrokoch. Uložený trest považuje za zákonný a primeraný. Podotkol, že uložený súhrnný trest vo výmere 14 mesiacov nebol v rovnakej výmere ako súhrnný trest obžalovanému pôvodne uložený trestným rozkazom, sp. zn. 14T/18/2023 zo 7.11.2023, ktorý mu bol uložený vo výmere 16 mesiacov, takže súd zohľadnil zmenu pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Odvolanie obžalovaného preto navrhol zamietnuť podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného boli podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

K výroku o vine

Treba stručne pripomenúť, že obžalovaný A. B. na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš 11.12.2023 urobil vyhlásenie o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Išlo o slobodný prejav vôle obžalovaného prijať vinu podľa obžaloby, ktorý zákon rešpektuje a umožňuje. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že súd mu uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že nepopiera skutok, bol aj ďalší postup súdu, keď súd uvedené vyhlásenie pre potreby ďalšieho konania považoval za priznanie spáchania skutku a nevykonával dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd, ako súd odvolací, preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku, nakoľko inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmavanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. alebo podľa § 257 ods. 1 písm. c), ods. 4 Tr. por.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s rozhodnutím obžalovaného o prijatí jeho vyhlásenia o vine. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal len výrok súdu prvého stupňa o treste uloženom obžalovanému. Po splnení preskúmavej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom – potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatel'ovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci, trest zákazu činnosti alebo trest zákazu účasti na verejných podujatiach, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

Podľa § 44 Tr. zák. súd upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 alebo od uloženia ďalšieho trestu podľa § 43, ak pokladá trest uložený skorším rozsudkom na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste nezohľadnil všetky rozhodné okolnosti a príslušné zákonné ustanovenia. Trest nebol ukladaný v zmysle zásad pre ukládanie trestov, prihliadajúc na generálnu a individuálnu prevenciu, proporcionálnosť a tiež personálnosť trestu. Krajský súd, na rozdiel od súdu prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného existuje len jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (k spáchanému trestnému činu sa priznal a konanie úprimne oľutoval). Zo spisu vyplýva, že obžalovaný pred spáchaním trestného činu nevedol riadny život, pretože sa dopustil troch trestných činov aj viacerých priestupkov proti majetku, občianskemu spolunažívaniu aj

na úseku cestnej premávky. Keďže odvolanie podal iba samotný obžalovaný vo svoj prospech, v súlade so zásadou zákazu reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu), odvolací súd nemohol z výroku o treste vypustiť poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák. priznanú okresným súdom a nemohol ani aplikovať ustanovenie § 38 ods. 4 Tr. zák. a zvýšiť dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, nakoľko by rozhodol v neprospech obžalovaného.

Odvolací súd rovnako zistil, že u obžalovaného existujú dve priťažujúce okolnosti, a to podľa § 37 písm. h), m) Tr. zák. (obžalovaný spáchal viac trestných činov, obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený a na túto skutočnosť je možné prihliadať).

Krajský súd po preskúmaní pripojeného spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/30/2023 sa preto v konečnom dôsledku stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, ktorú uložil obžalovanému za súdený trestný čin, t.j. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, ktorý aj odvolací súd považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie; takýto trest podľa názoru krajského súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Z odpisu registra trestov je zistiteľné, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne potrestaný. Posledné (štvrté) právoplatné odsúdenie vo veci Okresného súdu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 0T/69/2023 je z úradnej činnosti krajskému súdu známe, nie je však ešte uvedené v registri trestov. Obžalovaný opakovane pácha trestnú činnosť, a to aj napriek dobrodeniam vo forme podmieneného trestu odňatia slobody. Aj keď v prípade jedného odsúdenia (sp. zn. 1T/91/2018) sa na obžalovaného hľadí, akoby nebol odsúdený, táto skutočnosť neneguje fakt, že obžalovaný v minulosti spáchal trestné činy ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. aj výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Takzvaná fikcia neodsúdenia neznamena, že súd z hľadiska hodnotenia osoby obžalovaného nemôže prihliadať aj na zahladené odsúdenia, pretože sa zahladzuje trest, nie skutočnosť, že osoba sa dopustila trestného činu. Obžalovaný v krátkej dobe po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (prepustený bol 20.7.2023 - pozn. odvolacieho súdu) opäť pod vplyvom alkoholu bol vykázaný zo spoločného obydľia dňa 19.8.2023 a dňa 26.8.2023 sa pod vplyvom alkoholu dopustil trestného činu krádeže vo veci Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 0T/69/2023. Obžalovaný bol v minulosti odsúdený trestným rozkazom bývalého Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/46/2022 zo dňa 22.8.2022, právoplatný dňa 9.9.2022, za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák., za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky do 10.9.2025. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. RK-1T/46/2022 zo dňa 23.8.2023 bolo rozhodnuté o neosvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, a preto mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov. Možno uzavrieť, že v osobe obžalovaného ide o páchatela, ktorý sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti. Snáď takýto druh a výmera trestu obžalovaného v budúcnosti vyvaruje od páchania ďalšej trestnej činnosti, v opačnom prípade musí očakávať ukladanie prísnych nepodmienených trestov, nie na dolných hraniciach trestných sadzieb. Trest nespojený s jeho výkonom by v prípade obžalovaného bol naozaj len symbolickým a neplnil by svoju preventívno-výchovnú úlohu.

Iný, miernejší trest odňatia slobody, resp. upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Tr. zák., ktorého sa obžalovaný domáhal v písomných dôvodoch odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal do úvahy. Odvolací súd v uvedených súvislostiach uvádza, že osobu páchatela je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení osoby konkrétneho páchatela je potrebné posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorá vyplýva z jeho správania sa v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu osobných údajov páchatela bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery. V rámci hodnotenia osoby páchatela nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Páchatelom, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti, napr. krátko po odsúdení za inú ich trestnú činnosť, treba ukladať nepodmienené tresty, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Stavu veci a zákonu zodpovedá zaradenie obžalovaného na výkon trestu podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných

desiatich rokoch pred spáchaním súdeného trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.